

ՊԱՅՄԱՆՔ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«ԻՐԱՅԻՆԻՔ» շաբաթը երկու անգամ
կ'հրատարակուի, Չորեքշաբթի և Շաբաթ օ-
րերն, Հայերէն և Երանսերէն :
Արագըրոյ խաղաղութեանը ուղղելու և է
նամակ կամ գրութիւն պէտք է ծախքը վճար-
ուած յուրին «Առ Երազարական-Մասնաժո-
ղով ԻՐԱՅԻՆԻՔ» արագըր շաբաթնաթիւնը
ընկերութեան ի վառնա :

LE DROIT

Պարսկի համար տարեկան 23 Փրանք
Պուլկարիոյ քաղաքացի համար » 26
Պրիմատարական միութեան մասնակցող
բոլոր երկիրներու համար տարեկան 28
Իւթանդոյի արտոնութիւնը կանխիկ են վեց-
անգամ, պայմանաւանդու ևս վճարուելին :
Ձեռքէ ծախուած մէկ թիւը 40 փարսյ է :
Մանուցմունք 3 անգամի համար տողը 2 դրուշ :

«LE DROIT», paraissant le mercredi et le samedi, en Arménien et en Français. — Abonnement d'un an, pour Varna, fr. 23; — pour l'intérieur de la Bulgarie fr. 26
— pour les Etats compris dans l'Union — Postale, fr. 28. — Les abonnements sont payables d'avance par an ou par semestre.
— S'adresser au Conseil de Rédaction du journal «LE DROIT», de la Société Arménienne HAYRENACIRATZ «des Patriotes», à Varna.

ԱԶԴ

Ամեն անգամ, որ սոյն թերթին
մինչև 10 թիւը տառնալէն յետոյ,
կ'ընդհատուի պահել զանոնք՝ ա-
ռանց յետս վերադարձնելու, պա-
տու մ'ըրած կ'համարուին մեզ իր-
են մեր թերթին բաժանորդներն
նկատուելու :

ՊԱՅՄԱՆ 31/12 ՕԳՈՍՏՈՍ 1885

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ազգային երեսփոխան իւր վեր-
ջին նիստերէն միայն մէջ ազգային
տրոյն նոր կանոնադրութեան քաղաքի
էր՝ տարեկան գումարը բաժինի վը-
րայ բաշխելու նոր բարեփոխումներ
զոր կարծեմք Բ. Մերեմեմբուրի էֆ-
առաջարկած և ժողովն ալ առանց
վիճարանութեան ընդունած էր և
հրամայած էր ի գործադրութիւն :

Այս անգամ Կ. Պօլսէն հասնող
լուրերն կը ծանուցանեն թէ, Բաղ-
ժողովը ազգ. տրոյն յիշեալ նոր կա-
նոնադրութեան անդործադրելի և կամ
չտու գծաւորադործադրելի գտնե-
լով, որոշեր է խնդրել Ազգ. ժողո-
վէն որ ազգային տրոյն բաշխումն ու
հաւաքումն ըստ առաջնայն կատա-
րուի :

— Կը կարծեմք գիտնալ թէ՝
այժմու Բաղ. ժողովոյ Առնեապետ
Բ. Նուրեան էֆ. ևս յիշեալ ազգ.
տրոյն նոր կանոնադրութեան պատրաստող
յանձնախումբին անդամներէն մին
էր և իւր կարծեմք անշուշտ մեծ
կշիռ ունէր յիշեալ յանձնախումբին
որոշմանցը մէջ : Ուստի շատ զարմա-
նալի կը թուի մեզ որ միեւնոյն անձը
ազգ. տրոյն յանձնախումբի մէջ գոր-
ծադրելի համարած մէկ միջոցը՝
Բաղ. ժողովոյ մէջ անդործադրելի
համար է, տակաւին յիշեալ կանո-
նադրութեան գործադրութեան չգրած :

Բոլոր այս անմեղքը՝ մի բան մի-
այն կ'ապացուցանեն, այն է թէ՝
գործնական հանձնար ունեցող մարդ
կը պակսի տակաւին ի մեզ :

— օ —

Անցեալներն «Արեւելք» թերթը
իւր մի քանի թուոյ մէջ, ո՛ր գիտէ
ինչպիսի աղբիւրներէ առնելով, ծա-
նուցած էր թէ՝ Աստրախանի առաջ-
նորդ Գեր. Սիւքեաս եպիսկոպոս
զեանց Ս. Բէթէրապուրի կառավա-
րութեան ծանօթագիր մը մատու-
ցել է, որոյ մէջ նորնոր կաթու-
ղիկու Ամեն. Մուրատեանց արքայա-
նի անցեալ կենացը նկատմամբ չա-
րամիտ և անուանարկիչ տեղեկու-

թիւներն կան եղեր պարունակեալ,
և այս բանն ըրեր է Պարզեանց ե-
պիսկոպոս Մելքիսեդէկ Սրբազանի
ընտրութիւնը բեկանել տարու նպա-
տակաւ :

Այս անգամ Զմիւռնիայէն յա. 25
թուականաւ առ «Արշ» լրագիրն
ուղղեալ թղթակցութիւն մը կ'ըսէ
թէ՝ «Գեր. Պարզեանց եպիսկ. յա.
25ին Աստրախանէն մասնաւոր հե-
ռագիր մ'ուղղած է «Արեւելեան
Մամլոյ» խմբագրութեան, որով կը
յայտարարէ թէ՝ սոսու ու զրպար-
տութիւններն են Ամեն. Մուրատեանց
Սրբազանի ընտրութեան դէմ՝ իրեն
վերագրուած բոլոր չարամիտ հա-
տարակութիւններն, որոյ ծաւալա-
րանն ու թարգմանն եղած է Ղալա-
թիոյ մեծ թերթն, խոստանալով
միանգամայն որ ընդ հուպ թղթա-
րելով հեղուամն ևս պիտի ուղղէ
հրապարակաւ :»

Շումուռէն Յուլիս 26 թուով
մեզ հասած մի գրութեան հետե-
ւալ տողերը կ'արտատպեն նոյնու-
թեամբ :

Առեւելի Շումուռցի թղթակցոյն մի
գրութեան վերայ յիշեալ լրագրոյն
«Հայք ի Պուլկարիա և ի Բուսանիա»
վերնագրով ըրած տեսութեան, իւր-
անմի 6 երկուորդ թուով տուած
պատասխանի մասին իմ գոհունա-
կութիւնս կը յայտնեմ, ինչպէս ես
նոյնպէս դուք և շատեր ցաւելու
ենք որ այս տեսակ . . . անձեր հա-
պարակ նետուելու կը յանգ-
Շումուռի այդ թղթակցին ով ըլլալը,
ինչ տեսակ անձ ինչեւ, և որչափ
խելքի՝ ծանօթութեան և փորձա-
ւորութեան տէր լինելը որդէն քաջա-
յայտ է ձեզ կարծեմ, ուստի չմնար
աւելի բան մ'ըսել ինձ :

Դարով միւս Շումուռցի թղթակց-
ոյն, որ կոչուի ստորագրութիւնը
կրել սկսած է Մեհմեդ լրագրոյ մէջ
և յիշեալ լրագրոյն 265 թուոյն մէջ
նամակ մը հրատարակել տուած է
ընդգրկեմ իրանսէն, դուրս ալ ո՛վ ըլ-
լալը, ինչ տեսակէ լինելը և որչափ
ուսման . . . տէր մի անձ ըլլալը ևս
յայտնի է ձեզ, իւր Զեր դպրոցի
մէջ վարած մի քանի ամսեայ ձայ-
նաւոր դասատուի պաշտօնավարու-
թեամբը :

Հազարներով ափսոս այն ազգին,
որ այս տեսակ անձանց կամ այս տե-
սակ . . . գրիչներով միտտեալ թեր-
թերու ընթերցման բազմին արժա-
նացած է :

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐԻ

(Ամեն Հաւաք)

Վիեննա 11 օգոստ.

Պուլկարիոյ Ազգական-Գր. Իշխան
քաղաքս հասնելով, Գալնօրի կոմսին
երկար այցելութիւն մը տուաւ, յե-
տոյ Պուլկարիա մեկնեցաւ :

Լոնտրա 11 օգոստ.

Թեհրանէ հասած լուրերն կը ծա-
նուցանեն թէ՝ Աֆղանք փութոյ
պնդութեամբ կը զբաղին ամրացնել
և պարենաւորել զՀերազ : Ուստա-
կան զօրքերն ըլլ օրուան մէջ 4000
հօգի կորուստեր են կլիմայի գէշու-
թեանը պատճառաւ :

Վերջն Հեռագիր

Հիւլէ, 12 օգոստ. — Մանամի մէջ
սպաննուած Բրիտանիայի թիւը 10
հազարը կ'անցնի, կոտորածը դեռ
կը շարունակէ :

Մատրիտ, նոյն թիւ. — Սէվիլի
Ալքիպիսիպոսը քօլերայէն վախճա-
նեցաւ :

Լոնտրա, նոյն. — «Թայմը» կ'ըսէ
թէ թիւրքմէներուն մէջ մեծ յու-
զում սկսած է տիրել Ռուսաց բռն-
նած պատերազմասիրական վարմա-
նքը վրայ :

Վիեննա, նոյն. — Պ. Գալնօրի այս
առաւօտ վարձին մեկնեցաւ :

Սպայցուրի, նոյն. — Վիեննա կայս-
րը ժամը 2ին կ'առթէ յինէն մեկնելով
ժամը 5ին հոս հասաւ, ժողովրդեան
կողմէն եռանդաւոր գրուածուելով,
կայարանը դիմաւորեցին զինքը քա-
ղաքին կառավարիչն և տեղական իշ-
խանութեանց ներկայացուցիչք : Օ-
թեանին մէջ ուղնուեցաւ Լուի
Վիկթօր Մեծ դքսին կողմէն : Ժամը
6ին կայսեր իշխանած յարկին մէջ
ճաշը տեղի ունեցաւ, ուր սեղանա-
կեց էին Մեծ դուքսը, կառավարիչը
և քաղաքացիներն ու վիճաբանական աս-
տիճանաւորքք :

Հուլիս, նոյն. — Յունաստանի թա-
գաւորն Պրինսիպի հասնելով անմի-
ջապէս մեկնեցաւ Վիեննա :

ԺԱՄԱՆԱԳՐԱԿԱՆԻ

Բ. Գուռը արքունի փողերանոցի
վերակազմութեան համար նոր
յանձնախումբ մը կազմու եր է, որ
պիտի բաղկանայ Գանձուց նախա-
րարութեան և Պետութեան ուրիշ
պաշտօնարանաց պաշտօնավարներէն :

— Մարտիկայէն մասնաւոր հեռա-
գիրներ՝ արմոտաց գնոյն վրայ մեծ
անկում մը կը ծանուցանեն :

— Հեռ. թերթը կ'ըսէ թէ՝ Արեւել-
եան-Բուսանիայի Սթանիսլաւ քաղաքին
մէջ ոստիկանութիւնը գրամաններն
գերու խումբ մը երեսն հասնել է,
որոնք մէհիտիէ, քաղք, քրայցեր
և ուրիշ օտար կեղծ գրամներ կը
չինեն եղեր :

— Սիկիլիոյ թերթերն կը գրեն թէ՝
ահազին մեծութեամբ պողպատեայ
հսկայակերտ կամուրջ մը պիտի շին-
ուի Սիկիլիա կղզին իտալիոյ ցամա-
քին հետ միացնելու համար : Այս
կամուրջը պիտի զեւեղուի եղեր
կանծիվի և Բեթօ հրուանդանին
մէջ տեղը, ուր ծովը հազիւ 4000
մետր լայնութիւն և 100 մետրի
չափ ալ խորութիւն ունի :

— Կ. Պօլսոյ մէջ մաս մը հրեայ ե-
րեսաւորքը նոր ընկերութիւն մը են
կազմեր, նպատակ ունենալով իրենց
սովորաբար գործածուած աղաւաղ-
եալ սպանեալ լեզուին տեղ՝ թուր-
քերէն լեզուն անցնել, սա պարզ
մտածմամբ թէ՝ ինչո՞ւ համար հըր-
եաներն իր երկրէն արտաքսող ու
հալածող Սպանիոյ լեզուն ցարդ
գործածեն և չգործածեն թուրքիոյ
լեզուն որ զիրենք հիւրընկալած ու
ասպնջականած է :

Սոյն ընկերութիւնը որ ինչպէս կը
երեւի՝ բազմաթիւ անդամներ ունի,
որոշեր է իրեն համար յատուկ ըն-
թերցարան մը բանալ՝ որ ժողովա-
տեղի ըլլալու ալ պիտի ծառայէ, և
ուր յաճախողք միայն տաճկերէն
խօսելու պարտաւորուած պիտի ըլ-
լան : Ընկերութեան անդամներն այս-
պէս տաճկերէն լեզուն մշակելով կը
յուսան նաեւ իրենց կրօնակցացը
ճանաչ մը բանալ այդ լեզուին
վարժ գործածութեանը չնորհիւ՝
օտմ վարչական ծառայութեանց
ասպարէզին մէջ մտնելու :

— Մալկարայի շրջակայքը 9 աւա-
ղակը տգարակ մը մտնելով, ոստի-
կանութենէն կը պաշարուին, և
կռուելու պարտաւորուելով, 2ը կը
սպաննուին իսկ 7ը կը փախչին :

— Մուսուլի գաւառին մէջ արծա-
թի նոր հանք մը գտնուելով, օրի-
նակը առւտուր գործոց պաշտօնէն
զրկուեր է :

— Վեհ. Սուլթանն հրամայեր է որ
արքունի նաւարանին մէջ «Թօրթիլը»
արձակող նոր ձեւով շոգեխաւակ մը
չինուի 80 մետր երկայնութեամբ,
որոյ շինութեան վրայ պիտի հսկեն
գաղղիական նաւարանի մի քանի
վարպետներն :

ԲԱՌ ՄԸ

Ի ՊԱՏՈՒՄՆԻ ԱՆԻՔԻ ԼՐԱԳՐՈՑ

Մեր Պատուական եղբայրակցին 24 Յուլիսի մէջ մեզ նկատմամբ ակնարկութիւն մը կը տեսնենք, զոր չենք կրնար անպատասխանի թողուլ ինքիւր աւելի հանրութեան քան մեր անձնականութեան վերաբերելուն պատճառաւ:

Անիք՝ առանց ուրանալու մեր պաշտօնին օգտակար լինելու կոչուած ըլլալը՝ կը ցաւի սակայն տեսնելով որ իբրեւ «խտիւ և կծու» ներպոլ կը քննադատէ Օսմանեան կայսերական կառավարութիւնը փոքր Սիւրի բարենորոգմանը խնդրոյն առթիւ» և կը զարմանայ թէ իբրեւ «որ Հայ ժողովրդեան կենսական շահուց անձնուէր հռչակած էր ինքզինքը, այս կարգի հրատարակութիւններ կընէ, որով սխալ գաղափար տալով Հայ ժողովրդեան զգացմանը վրայ՝ կընայ վիրաւորել կայսերական կառավարութիւնը և խափանարար լինել նորա բարի խորհրդոց: Անիք չմոռնար միանգամայն մեզ յիշեցնել թէ «լրագրոյն «Թուրքիոյ մոնէթը» ալ կընայ արդիւնաւոր, և այս՝ փնտա մը կը լինի հրատարակչներուն»:

Առանց խնդրոյ ներքեւ գտնուող մեր պատուարժան պաշտօնակցին արտայայտած համոզմանց անկեղծութիւնը, չենք կրնար հասկնալ սակայն թէ ո՞ր տեսած է մեր թերթին մէջ կծու և վիրաւորիչ քննադատութիւններ Օսմանեան կայսերական կառավարութեան դէմ: Մենք կծու և վիրաւորիչ բառերով նշանակութեանը ներքեւ կը հասկընամք մտացածին գաղափարներ, որք երևակայական տխուր եղբայրակցութեանց կը յանգին, իրականութեանց մէջ և ոչ մի հիմն ունենալով:

Արդ կը հարցնենք մեր Պատուարժան եղբայրակցին թէ որո՞նք են մեր այդ հրատարակութիւնները՝ որք այս հանգամանքն ունենան:

Մեր յարգի ընթերցողը կընան գիտել թէ՛ մեր գրութիւնները ոչ միայն մտացածին գաղափարներ չեն, այլ նոյն իսկ Կ. Պոլսոյ լրագրաց տուած տեղեկութեանց վրայ հիմնուած եղբայրակցութիւններ են: Եթէ վէճը մը կայ՝ նա կայ արդէն մարմնայն առողջական վիճակին թերութեանցը բերմամբ, և ոչ թէ «իրաւունքն» է որ կը պատճառէ զայն Օսմանեան կայսերական կառավարութեան:

Ինչ որ կընէ «Իրաւունք» է միայն մասնանի ընել վէճին դարմանն առաջարկելով միանգամայն և մենք հակառակ «Արեւելք»ի կարծեաց՝ վտահ ենք որ վերջ: Սուլթանին կառավարութիւնը ոչ միայն վիրաւորիչ չգտնենք իբրեւ «նորա ժողովրդեան» թիւնը, այլ կ'օգտի նորա ըրած անկեղծ և իրօք հայրենասիրական դատողութիւններէն:

Գալով այն կետին թէ մեր գրութիւնը սխալ գաղափար կուտան եղբւր Հայ ժողովրդեան զգացման մասին, մենք չենք զարմանար մեր յարգի պաշտօնակցին այս գաղափարութեանը վրայ: «Արեւելք» կը հրատարակուի Կ. Պոլսի մայրաքաղաքին, Հայ ժողովրդեան հարուստ և պաշտօնատարաց գետուն մէջ և սոցյալ

ներշնչմանը տակ, և յայտնի է որ չգտնենք իւր ներշնչողաց ճաշակէն այն ամեն յայտարարութիւնները՝ որք կը նկրտին ի վեր հանելու դժգոհութիւնն ժողովրդեան այն մասին՝ որ կառավարութեան կեդրոնէն հեռու գտնուելով՝ հարստահարաց լուծին տակ կը հեծէ:

Սակայն կը հարցնենք «Արեւելք»ի թէ՛ Մեծկերտէն առ ինքն հասած ջարսանձագի հեռագրոյն հեղինակները իրենց վիճակէն գոհ ըլլալու պատճառ մը ունի՞ն արդեօք, և թէ Տէրութեան շահուցը տեսակետով փնտալար է միթէ ըսել թէ այս գեղեցիկ կայսրութեան մէջ գտնուող ժողովուրդը գոհ չկրնար լինել:

Մենք՝ որ պատիւ ունեցած եմք հանձնալու «Արեւելք»ի ազնիւ աշխատակիցներէն մի քանին, և ամենին տեղի չունինք տարակուսելու նոցա դատողական կարողութեանցը մասին, չենք կարծեր որ մեր այս հարցմանց հաստատական պատասխան տալու քաջութիւնն ունենան:

Մեր ուղղութեան կետ նպատակին է ջանալ հեռացնել կայսրութեան ներքին գործոց մէջէն օտարին միջամտութիւնը և ամրապնդել Հայոց և Օսմանեան Պետութեան միջև կեցած յարաբերութիւնները, յորմէ միայն կրնայ բոլոր շահուց համարաշխուրթները, տալով ժողովրդեան իրաւունք առ ժողովուրդն, և Տէրութեան իրաւունք առ Տէրութիւնն:

Եւ միթէ այս չէ՞ր նոյն իսկ Օսմ. Ողոստախառ կայսերաց գիտաւորութիւնն երբ Սամոսի, Լիբանանու, Կրէտէի և վերջերս ալ Պոլիարիոյ և Արեւելեան-Բուսթիլի վարչութիւնները ապակեդրոնացուցին:

Մենք չենք պաշտօնէր պուլիարական իշխանութեան չափ ազատ կայսրութիւն մը Հայոց բնակած գաղափար համար, բնութեական մենք «Արեւելք»էն լաւ կըմբռնենք թէ Հայոց շահերն Օսմ. մեծազօր Պետութեան հետ քաղաքականապէս շատ աւելի սերտ միացման մէջ կը կայանան:

Բայց կրնայ հաստատուել «Արեւելք» որ Հայ ժողովուրդը չցանկար իւր այժմու կացութենէն աւելի բարելաւ վիճակ մը ունենալու, և կրնայ ապահովել որ իրաց արդի վիճակը Տէրութեան շահուց օգտակար է կամ գոնէ փնտալար չէ:

«Ժողովուրդը անհամբեր պիտի ցրուի» կըսէր «Արեւելք»ի վերջիշեալ հեռագիրը, միթէ՞ Տէրութեան շահուց համաձայն է անպատասխանել իւր երկրը, և այս վիճակին մէջ ինչ կրնայ ըլլալ ժողովրդեան զգացմանը, որոյ վրայօք իբրեւ սխալ գաղափար տուած ըլլայ իւր միջև ցարդ գրած ամենաշաղկապ ակնարկութիւններով:

Մենք կը խնդանք «Արեւելք»ի պարզամտութեանը վրայ, երբ մեր ուղղութիւնը կը հրաւիրէ այն պատահականութեան թէ իբրեւ

թուրքիոյ մոնէթը կընայ արդիւնաւոր և այս փնտա կը լինի հրատարակչներուն:

Կասկած չունենալով իսկ թէ մեր Պատուարժան պաշտօնակցը իբրեւ հրատարակչներուն անձնական շահերը պաշտպանել ուզած է իւր այդ ակնարկութեամբ, կը խնդրենք իրմէն մի անգամ ընդ միշտ գիտնալ թէ՛ իբրեւ հրատարակչութիւն ինչպէս յիշուած է մեր Յայտարարութեան մէջ՝ իրենց գործերով ապրող աշխատաւոր Հայ քաղաքայիններ ըլլալով, և ոչ մի շահագիտական ակնարկութիւն ունին իրենց թերթին հասոյթէն:

Իբրեւ Տէրերը հարկու ցաւ պիտի զգան սակայն՝ եթէ Կ. Պոլսոյ մէջ հրատարակող մի քանի փոքր գիթերթեր իրենց անհիշեթ գաղափարները ձանձրացնելով Կայսերական Տպագր. Տեսչութիւնը՝ պատճառ ըլլան մեր լրագրոյն ի թուրքիա չմտնելուն, պատահականութիւն մը՝ որոյ կարեւորութիւնն անգամ մեր չենք ընդունիր, Կայսրութեան Կեդր. Իշխանութեան ազատամտութեանը վրայ ձեռք բերելով թաղութիւն մը չընելու համար:

Երբ այսպէս վտանգեցուցած կարծեմք լինել «Արեւելք» մեր ազնիւ պաշտօնակցը՝ իւր մեր մասին ցոյց տուած մտահոգութեանցը մէջ չենք կրնար սակայն չզգալ ցաւ այն յանձնարարութեան վրայ՝ զոր կընէ մեզ քաղաքավար լինելու մեր բացատրութեանցը մէջ: Չայս ցաւ կընդգամը ոչ թէ մեզ համար, այլ նոյն իսկ իրեն համար՝ որ բացայայտ ապացոյց կուտայ իւր այն ակնարկութեամբ թէ ինքն անտեղեակ է քաղաքավարութիւն բառին նշանակութեանը, հակառակ իրեն լրագրական երկու ժամանակեայ գործառնութեանը:

Եթէ կը հաճի յիշել «Արեւելք» առաջին օրէն խնայուցիկ թէ մեր լեզուն անկեղծ և համարձակ պիտի ըլլայ, անոր համար իսկ՝ որ կընդգամը թէ հրատարակ երեւելով կընդգրկեմք նախնական այնպիսի պարտականութիւն մը՝ զոր չենք ներքին մեզ ի վտանգի երկարելու երկար լի բացատրութիւններ գործածելով: Եթէ «Արեւելք» մեր համար ի շարս մեղաց կը գտնէ մեր համարձակութեան թիւնը, գոնէ պարտ էր միւս աւելի փորձառու յարգի պաշտօնակցոյց պէս խնամալ և չափաւոր գրութեան մեր լեզուն ի մասին մեր բացատրութեանց, և ոչ թէ մտանել պարզամտաբար իւր կարողութեան չափը, գաղափարներ ուղղելով մեզ այնպիսի խնդրոյ մը վրայ՝ որոյ տարրական սկզբանքն անգամ ինքն անտեղեակ լինել կը թուի:

Այսպէս մի անգամ ընդ միշտ յանձնարարելով մեզ մեր Պատուարժան պաշտօնակցին, վիշտ կը յայտնենք ստիպուած ըլլալու զոհել ի պատասխան իւր ակնարկութեանցը՝ մեր այս անձուկ էջեր, զորս արդիւնաւոր կերպիւ կը յուսայինք գործածել աւելի Աղբիւր և Տէրութեան կենսական շահուն համար:

ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Բ.

ԻՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ

Մեր նախնիքս յօդուածին մէջ, որչափ որ մեր թերթին ներքին

նախնիքս մեզ թոյլ կը տայր, չանայինք ի վեր հանել համառօտապէս պատմական քննութեամբ մը, որ Հայ աղբիւր հիմնարկութեան նպատակն է՝ ապահովել ժողովրդեան գործերու ազատութիւնը և խղճի ազատութիւնը:

Այսօր պիտի խօսիմք այս աղբիւր Հայրենեացը վրայօք, որն որ Հայրենի տան մը նման՝ տեսած է իւր զաւակաց ծնանիլն ու ածիլը, և որ ասոնց հեռագործներուն բարձր տիպարը կը կրէ:

Ուստի յիշատակեմք ասո համառօտի սահմանադրականներն նախնի Հայաստանի, որ Հայ Աղբիւրութեան որրման եղած է:

Նա կը գտնուի արեւմուտքէն Եվրոպայ, հարաւէն Տիգրիսի, արեւելքէն Ասորեստանի և Ասորպատականի, հիւսիսէն ալ Իսթրիայ կամ Վրաստանի միջև:

Վերջէն տարածուած է սահմաններն մինչև Կողքիս, Կապուղովիս և Միջագետաց երկիրներն:

Արամատ, այսօրուան վան քաղաքը, որ շինուած է տան և ութն դարուն Ն. Ք. հարաւային-արեւելեան մասին մէջ նախնի Հայաստանի, Հայկոյ որդւոց առաջին կայսրանը զԱսորեստան թողլով մեկնելէն յետոյ, տակաւին մեր օրերում իսկ կը ընծայէ յայտնայեղաց՝ ճշմարիտ մի թանգարան ամենահին դարուց արուեստից և քաղաքականութեան և սրբանշխարաց մնացորդներու:

Պարիսպներ, միջնաբերդեր, բազմաթիւ սեպագծեւ արձանադրութիւնք և խորունկ անձաւներ, գեւ կենդանի վկայներ են Հայկոյ սերնդին քաղաքականութեանը հանճարին և հոգւոյ մեծութեանը:

Բազմադարեան մայրաքաղաքն Անիի, որ երկրաշարժէ կործանեցու 1319 թուին, աւերակները՝ տակաւին զիրենք տեսնողին զարմանք կը պատճառեն: Անդ ճաշակն ու ճոխութիւնը՝ գերազանց փաստ մն են ժ. Գ. դարու Հայկոյ որդւոց քաղաքականութեան և հարստութեան աստիճանը ապացուցանելու:

Վերջապէս այս երկրը, կըսեմք, Հայ աղբիւր ճշմարիտ հայրենի տանն է, ուր Հայկոյ որդիքն ածեցան և զայն մշակեցին բուն իրենց բազմակերպութեամբ: Անդանօր կը կարդացուի Հայ Աղբիւր քառասուն դարբու պատմութիւն: Մեն մի լեռուն, մէն մի ձոր, մէն մի գետ և մէն մի քար անգամ Հայուն միտքը կը ձգէ այն դիպացունց յիշատակներն՝ որք իրենց արիւնք թափած են աղբիւրն նպատակին համար:

Այն հարաւարակերտութեան հանճարներն, որք իրենց տողանդը զոհեր են երկրը զարդարելու համար, Այն գրականութեան, փիլիսոփայութեան և արուեստի մշակներն, որք աշխատել են բարձրացնել ժողովրդին բարոյականը:

Ուրեմն այդ՝ Հայոց մի սեփականութիւնն է հայրենի ժողովուրդութեան տիրուած և ոչ բնաւ երկրակալութեան իրաւամբ, և թէպէտ դադարած է չորս դարէ ի վեր Աղբիւրն ապաստանարանն ըլլալէ, սակայն նա տակաւին է և պիտի լինի յաւիտ Հայոց, ինչքան ալ հեռի դառնին իրմէն, ամենաքաղաք յիշատակներու նախնական աւանդաւորը:

ԳՍՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լոնտրայէն օգոստ. 9 թիւ հեռա-
գիր մը կը ծանուցանէ թէ՝ եգիպ-
տոսի անգղիական զործակաւոր
Սրբ Տրումինտ Ուօլֆ նոյն օրը իւր
մեկնիլը ետ է թողեր :

—Վիէնայի Աւստրո-Հունգարիոյ ար-
տաքին գործոց պաշտօնեայ Գալն-
քի կոմսը մօտեւ Վարձին պիտի եր-
թայ քանի մ'օր Պիզմարք իշխանին
այցելութիւն տալու :

—Պէրլրատէն հեռագիր մը կը
ծանուցանէ թէ՝ աւագակութեանց
բազմաթիւ զօրաց, արքայական հը-
րովարտակ մը կը հրամայէ պաշար-
ման վիճակ հրատարակել երեք շըր-
ջանակաց և մի քանի ալ վիճակաց
մէջ :

—Մարսիլիայէն և Սպանիայէն առ-
նուած լուրերն քօլէրայի հետզհետէ
հարակուսի կը ծանուցանեն այն կող-
մերը :

—Բարիզէն կը հեռագրեն թէ,
վախճանեալ Վիկթօր Հիւկոյի տեղ՝
Սէնի գաւառէն Սոնժօն արմատա-
կանը Երեւոյտի անդամ ընտրուե-
ր է :

—Մօնթէ Բօնի թերթը կը ժխտէ
Ռուսիոյ արտաքին գործոց պաշտօն-
եայ Պ. Կիրսի հրաժարած լինելու
շրջը :

—Սթամբուլ թերթն ալ կը ծանու-
ցանէ թէ՝ Հագէճեանի՝ Բասալայի
հարաւակողմը գտնուած Կարբի ամ-
րոյն պահակազուգը պաշարու-
ած պատեր են :

—Միւսկոյն թերթը կը թէ՝ Սրբ
Տրումինտ Ուօլֆի պաշտօնին նպա-
տակն է եգիպտական ինքիւր կար-
գադրել թուրքիոյ սահմանաւոր տ-
նայնութեամբ, համաձայն Պիզմարք
իշխանին կարծեացը :

—Լոնտրայէն քաջաւած հեռագիր
մը կը ծանուցանէ թէ, Սնգղիոյ կա-
ռավարութիւնը Սփանիստանի Լիւր
Ապաւրտահման խանին 4 տարիէ ի
վեր տուած տարեկան 3 միլիոն ֆը-
րանքի թողակը՝ այս անգամ 4 1/2
միլիոնի հասնել է :

—Պերլինի մէջ գումարուելիք հե-
ռագրական համադրային գեապա-
նախորհուրդը բացուեցաւ, անգղի-
ական առաջակութեանը վրայ, Պ.
Սոնթֆան Նախագահ ընտրուեց է և
Պ. Հէյք գեր-նախագահ : Կանո-
նադրութեան համար Լոնտրայի
գեապանաժողովոյ կանոնադրութիւ-
նը ընդունուեց է : Երկու յոնձնա-
խումբ կազմուեց է : Նախագահը
արտասանած բացման ճառին մէջ
համոզուած լինելն յայտնեց թէ՝
գեապանախորհուրդը պիտի յաջողի
նուազ դիւրակեաց գասու անձինքն
ալ մասնակց ընել հեռագրի օ-
գումներուն :

—Բարիզէն երեկի թուով հեռա-
գիր մը կը ծանուցանէ թէ՝ Սենամի
մէջ Քրիստոնէից դէմ սոսկալի կո-
տորած մը տեղի ունեցել է, 8000
հոգի փախեր ապստամբներ են ի
Բիւնհօն զոր Ֆրանսայի կը գրուեն :
Բէլունիկի նաւահանգիստը յը. 22ին
թողուեց է ֆրանսայի զօրաց մեկ-
նելէն վերջը, որմէ յետոյ 2ինացի
աւարի տուեր են քաղաքը :

—«Բօլիթիէ Բօրեարժանեց» կը
ժխտէ Պ. Տէրբէթիի և Լորտ Սա-
լիպարիի միջև մտերմ տեղի ունե-
նալիք տեսակցութեան մը զրոյցներն
ֆրանսական երկրին վրայ :

AVIS

Ceux qui, après avoir reçu jus-
qu'aux 10 Numéros de notre
Journal, veulent bien les garder et
ne nous en retournent pas, sont
censés de nous avoir fait l'hon-
neur d'être comptés parmi nos A-
bonnés.

Varna Mercredi le 31 | 12 Août

LA NATION ARMENIENNE

C.

SON EGLISE

Après avoir fait connaître le but
et la Patrie de la nation Armé-
nienne, nous nous proposons aujour-
d'hui de donner à nos lecteurs une
idée de l'Eglise nationale Armé-
nienne qui date depuis le IIIe siècle,
fondée par St. Grégoire l'illumi-
neur, né en l'an 257, et mort en
331.

Nous ne nous occuperons point
de l'orthodoxie dogmatique de cette
Eglise, la question n'étant pas de
notre domaine, nous voulons dé-
crire simplement le caractère na-
tional de cette institution: une des
forces de l'organisme de la nation
Arménienne.

La matière ne pouvait naturelle-
ment pas contenir l'esprit de li-
berté des fils de Haïg, qui après
avoir été monothéistes au commen-
cement de leur ère, et plus tard
révéré le souvenir de leurs ancêtres
déifiés sous la forme du Soleil, de
la Lune et des Astres, sous le
règne des Arsacides s'étaient vu
imposé la religion du Zoroastre, in-
troduite en Arménie par ceux-ci.
La religion de la charité, du Ré-
dempteur du peuple, par son es-
prit libéral, était l'idéal des fils de
Haïg; aussi l'ont-ils embrassé en
masse et spontanément.

Mais le Christianisme pour la
nation Arménienne n'a pas été seu-
lement une religion ou un code de
morale du peuple comme chez d'au-
tres nations; guidés par leur esprit
d'indépendance, les Arméniens n'ont
pas tardé à la nationaliser en rom-
pant toute relation avec les Eglises
d'Occidents, qui aux yeux de la
nation Arménienne compromettaient
la sublimité de la religion du
Rédempteur du peuple, pour l'abais-
ser sur le terrain des questions
dogmatiques.

D'esprit libéral, comme la Na-
tion, l'Eglise Arménienne ne cri-
tique le dogme d'aucune église,
toutes les églises chrétiennes sont
saintes pour elle, et ne cherche à
faire des empiètements sur les
droits d'aucune d'entre elles.

Son clergé, fils et élu du peu-
ple, ne forme qu'un et même corps
avec le peuple; il est le protecteur
du peuple et de nos jours encore
il se distingue par son esprit d'ab-
négation envers le peuple.

Les usages et rites sont purement

nationaux, constitués par les illus-
tres saints pères qui ont travaillés
à organiser et orner cette Eglise
nationale parlant la langue natio-
nale.

Enfin c'est une seconde patrie de
la Nation; la patrie spirituelle qui
réunit les fils de Haïg, à quelque
distance qu'ils se trouvent de la
Mère-Patrie, et leur rappelle dans
le pratique de leur dévotion même,
les souvenirs de la grandeur d'âme
de leurs ancêtres.

Elle a pour chef suprême le Ca-
tholico, qui est élu directement
par le peuple; les Catholico ont
été de tout temps les représentants
du peuple auprès de l'Etat, du
temps de l'indépendance de l'Ar-
ménie même, l'histoire nous réfère
que ces chefs de l'Eglise servaient
également de canal à transmettre
aux rois les vœux et l'opinion du
peuple; et dans les revers politi-
ques de la Nation on les a vus
souvent passer hardiment à la tête
du peuple et à le couvrir de leur
personne, à l'instar d'un égide, en
traitant des conditions de paix a-
vec le conquérant envahisseur.

Les Catholico avaient leur siège
dans la capitale du Royaume d'Ar-
ménie, mais depuis la chute de ce-
lui-ci, il siègent à Etchmiadine,
première église Arménienne qui a
été bâtie au commencement du IIIe
siècle de notre ère, par le Roi Ti-
ritade.

Nous ne voulons pas énumérer
ici tous les services que l'Eglise
Nationale Arménienne a rendu é-
galement au Christianisme. D'a-
bord Zendavesta, qui du temps de
Cyrus se préparait avec une nou-
velle force à envahir le monde,
vint à la porte de la Perse même
se briser contre l'Eglise Arméni-
enne qui en paralysa l'ardeur par
le sang de millier de Martyres res-
tés sur le champ de bataille. Plus
tard les Croisades ont également
à plusieurs reprises utilisé le con-
cours de l'Eglise Arménienne dans
leur noble entreprise pour la foi.

Même actuellement, malgré son
isolement du monde chrétien et
contrairement à ce qu'elle est en-
tourée de tous côtés de races mu-
sulmanes, elle se conserve encore
à la gloire du christianisme et forme
l'unique centre de la religion du
Christ en Asie.

NOTES DU JOUR

On télégraphie le 9 ct. de Lon-
dres que le départ de Sir Henri
Drummond Wolf, commissaire du
gouvernement anglais en Egypte,
est ajourné.

L'«Abendpost» de Vienne ap-
prend que le ministre des Affaires
étrangères d'Autriche-Hongrie, M.
Kalnoky, ira prochainement à Var-

zin pour visiter plusieurs jours le
prince de Bismarck.

Un télégramme de Belgrade an-
nonce qu'à la suite de la recrudes-
cence de brigandage, un Ukase Ro-
yal ordonne la loi militaire entrer
en vigueur dans trois cercles et
quelques districts.

Les avis de Marseilles et d'Es-
pagne signalent la recrudescence
du choléra dans ces localités.

On mande de Paris le 10 ct. que
Sengeon, radical, a été élu séna-
teur pour le département de la
Seine, en remplacement de Victor-
Hugo.

Le «Morning Post» dément le
bruit de la démission de M. Giers,
ministre des affaires étrangères de
la Russie.

Le «Standard» apprend que les
Abyssins (Habèches) ont dégagé la
garnison du fort Yarri, au sud de
Kassala.

Le même journal dit que le but
de la mission de Sir Drummond
Wolf est de régler la question d'E-
gypte avec le concours limité de la
Turquie, conformément de l'opinion
du prince de Bismarck.

Une dépêche de Londres an-
nonce que le gouvernement anglais
vient, dit-on, de porter à 4 millions
et demi de francs le subside an-
nuel de trois millions que l'Angle-
terre payait depuis quatre ans à
Abdurrahman, Emir d'Afghanistan.

LA JONCTION DES LIGNES ORIENTALES

Le journal de Paris «Le Temps»
en parlant au sujet du prochaine
raccordement des lignes orientales,
fait observer qu'au mois de sep-
tembre prochain la ligne serbe, jus-
qu'à Leskowatz, sera déjà livrée
au trafic, et à la fin de l'année on
est en droit d'espérer l'ouverture
de l'ambranchement de Leskowatz
à Vrandja. De Bellova à la fron-
tière bulgare, la ligne ottomane,
qui sera achevée et livrée le 1 juin
1886, aura à courir sur une lon-
gueur de 47 kilomètre et d'Uskubé
à la frontière serbe sur une éten-
due de 85 kilomètres.

Après l'établissement complet du
raccordement, le voyage de Paris
à Constantinople se fera directe-
ment en 65 heures; toutefois il
sera prudent, vu l'état de la voie
sur le réseau turc, de compter une
dizaine d'heures en plus pour le
ralentissement forcé de la marche
des trains. Le résultat n'en sera
pas moins considérable, tant pour

el commerce que pour les voyageurs, qui joueront pour la première fois d'une voie de terre continue jusqu'au Bosphore, n'ayant plus à subir les inconvénients d'un voyage de mer sur la Méditerranée et les ennuis d'un long détour par Vienne, la Roumanie et la Bulgarie, non sans l'épisode final de la traversée de Varna à Constantinople. Ainsi pour la première fois, la capitale de l'empire ottoman va être pleinement jointe au système des voies de communication et de transport de l'Europe occidentale.

BULLETIN POLITIQUE

S. A. le Prince Alexandre I. est attendu à Sophia le 3/15 courant. Son retour dans Ses Etats dément une fois pour toute les nouvelles à sensation données par certains organes de la Presse, d'après lesquelles S. A. aurait eu l'intention, avant de rentrer en Bulgarie, de lancer un manifeste pour tâter les intentions du Pays et de certaines Puissances à son égard.

Ceux qui connaissent d'ailleurs l'Etat des choses dans la Principauté, n'avaient pu que s'étonner de ces inventions d'imagination active, qui ne pouvaient aucunement être justifiées par les dispositions du Pays envers Son Souverain. — Il est vrai qu'il existe en Bulgarie un parti opposant de force égale à celui qui se trouve aujourd'hui au pouvoir; mais pour qui connaît le patriotisme des Bulgares, cela ne constitue nul danger contre le bon ordre public, et S. A. le Souverain du Pays ne pouvait en douter, pour avoir jamais pensé à s'adresser aux intentions de Ses Etats à Son égard.

Dans l'espoir donc qu'à quelques jours d'ici S. A. viendra par Sa haute présence en Bulgarie, à confirmer ce que nous avançons, nous croyons savoir de sources privées qu'Elle rentre dans Ses domaines après avoir obtenu des cours européennes des assurances formelles pour l'avenir de Sa Nation Bulgare.

C'est donc aux Bulgares maintenant de se réunir autour de leur Souverain et de continuer sagement l'œuvre de la renaissance de la Nation, en profitant des bonnes dispositions des grandes Puissances à leur égard et des gracieuses intentions du Gouvernement de Sa Majesté le Sultan,

Les journaux de Constantinople nous ont appris dans la semaine le licenciement des fonctionnaires anglais du service de l'Empire. Les étrangers, qui eurent occasion d'essayer le goût du pain ottoman, ne le quittent naturellement pas avec plaisir, et vont peut être recruter les rangs des persécuteurs politi-

ques de la Turquie; néanmoins pour ceux qui ont à cœur les intérêts et le décorum de l'Empire, le fait est consolant, attendu qu'il constitue un pas vers l'émancipation, et en ce moment même où l'on parle des tendances de rapprochement de la part d'Angleterre à la Turquie, ce fait assume un caractère, à nos yeux enceptionnellement favorable pour la décorum du Gouvernement de S. M. le Sultan. Si nous nous rappelons bien de la date de l'entrée en service de ces étrangers, elle coïncide avec l'engagement que le gouvernement Britannique s'assumait à garantir l'intégrité territoriale de la Turquie et à la secourir dans l'application d'utiles réformes dans les Provinces de l'Empire. Qu'en est-il suivi? Après avoir sacrifié Chypre, et notre prestige de Suzerain en Egypte et sur les autres côtes de l'Afrique, et après avoir rempli de nos millions les poches étrangères au préjudice de la nôtre, nous nous trouvons aujourd'hui contraints à les congédier sans en avoir pu tirer aucun parti, excepté quelques notes flatteuses pour nous que ces étrangers mettaient de temps à autre sur les journaux. — Tout vrai patriote se réjouit donc à lire cette nouvelle.

Nous aurions été toutefois heureux si, en l'enregistrant, nous eussions pu relever dans cette mesure du gouvernement Impérial un principe général adopté pour l'avenir; mais nous ne pouvons que regretter de voir que tandis que les uns de ces étrangers sont licenciés, d'autres au contraire continuent à être gardés, et leurs contrats de service sont renouvelés encore au dépens du pays.

Sans invoquer en doute les capacités spéciales de ces étrangers, parmi lesquelles nous connaissons d'éminentes personnalités, nous ne pouvons admettre cependant qu'ils ne puisse être avantageusement remplacé par l'élément indigène; ce dernier aurait en outre l'avantage d'être le nôtre, et s'il nous arrivait d'en éliminer jamais quelques uns, nous n'en eussions pas augmenté le nombre des mécontents contre nous dans les cercles étrangers.

A notre humble opinion, du moment donc que le gouvernement de S. M. le Sultan voit l'utilité d'éloigner certains étrangers, il devrait s'engager dans cette voie in-extenso et remercier tous à la fois; cela aurait en outre convaincu ces nobles étrangers que la mesure est dictée non point par des considérations latérales, mais bien par l'amour-propre du pays, qui contient assez d'élément pour se réformer et garantir son intégrité territoriale par soi-même.

NOUVELLES DIVERSES

Le «Hilal» rapporte que la police de Stanimaca (Roumélie-Orientale) a mis la main sur une bande de faux-nonnayeurs qui fabriquaient des medjidiés, des kopeks, des kreutzers et autres monnaies étrangères.

—Des télégrammes privés, de Marseille, annoncent une grande baisse sur les céréales.

—Une commission vient d'être instituée à la Sublime Porte pour la réorganisation de l'Hôtel des Monnaies. Elle sera composée des fonctionnaires du ministère des Finances et des autres départements de l'Etat.

—Les journaux siciliens parlent d'un projet de construction d'un pont colossal devant relier la Sicile au continent italien. Ce pont serait construit entre Ganzivi et la Punta del Pizzo, où la mer n'a que quatre kilomètres de largeur et une centaine de mètres de profondeur. Tout le pont serait en acier avec des masses de granit comme fondement à une vingtaine de mètres des deux côtés. La largeur du pont serait de 60 mètres au pilier et de 20 mètres entre deux piliers.

—Dans notre précédent numéro nous avons parlé d'une association israélite, formée à Constantinople, dans le but de généraliser parmi la nation l'emploi de la langue turque au lieu de la langue espagnole.

Cette association qui compte, paraît-il, un grand nombre d'adhérents, a décidé de fonder un cabinet de lecture qui servirait de lieu de réunion à ses membres et où on ne parlerait que le turc. En s'adonnant à l'étude de la langue turque, les membres de l'association espèrent ouvrir, encore davantage, à leurs coreligionnaires les carrières administratives ottomanes.

—La Turquie et la Serbie sont dès maintenant d'accord pour passer une convention ayant en vue la répression du brigandage et le maintien de la sécurité sur toute l'étendue de la frontière turco-serbe.

—On mande de Sofia que la nouvelle donnée par la «Nouvelle Presse libre» de Vienne, de la découverte d'un complot contre le Prince de Bulgarie, est controuvée.

Le Prince rentrera en Bulgarie le 14 de ce mois, conformément au programme arrêté avant son départ.

Les élections complémentaires de dimanche dernier pour l'Assemblée nationale ont donné un résultat favorable au gouvernement.

—Neuf brigands signalés aux environs de Malgara, ville faisant partie du district de Rodosto, s'étaient rendus ces derniers jours dans une ferme pour y faire leurs provisions de bouche. Surpris par la gendarmerie, les malfaiteurs dur-

ent livrer bataille et après un rude engagement ils laissèrent entre les mains des gendarmes deux des leurs, dont l'un grièvement blessé. Les sept autres brigands purent s'échapper en prenant la direction du Rhodope.

—Le ministère du commerce a reçu des échantillons de minerai d'une mine d'argent qui aurait été découverte dans le canton de Douhouk, vilayet de Moussoul, par l'ingénieur en chef de ce vilayet.

DEPECHE TELEGRAPHIQUES (Agence Havas)

Paris 11 août

De nombreux massacres des chrétiens sont signalés en Annam; 8000 sont réfugiés à Quinhone que les Français occupent.

Kelung a été évacué le 22 juillet après le départ des troupes françaises; les Chinois ont pillé ensuite la ville.

Vienne 11 août

Le Prince Alexandre est arrivé ici; il a fait une longue visite à M. Kalnoky; puis il a repart pour la Bulgarie.

La «Correspondance Politique» dément les bruits d'une prochaine entrevue entre M. Depretis et lord Salisbury sur le territoire français.

Berlin 11 août

La Conférence télégraphique Internationale est ouverte; sur la proposition de l'Angleterre, sont élus Stephan président et Hake vice-président. Le règlement de la Conférence de Londres a été adopté; deux commissions sont intitulées. Dans son discours d'ouverture, le président exprime la conviction que la Conférence réussira faire participer les classes moins aisées aux avantages du télégraphe.

Londres 11 août

Les avis de Téhéran disent que les Afghans s'occupent activement à fortifier et approvisionner le Hérat. Les troupes russes auraient perdu depuis peu 4000 hommes par suite de la malignité du climat.

DERNIERES DEPECHE

Huê 12 août.—Le nombre des chrétiens massacrés dans l'Annam dépasse les 10,000; le massacre continue.

Madrid, idem.—L'archevêque de Séville est mort du choléra.

Londres, idem.—Le «Times» apprend qu'une grande agitation règne parmi les Turcomans par suite de l'attitude belliqueuse des Russes.

Vienne, idem.—M. Kalnoky partit ce matin pour Varzin.

Salzbourg, idem.—L'Empereur Guillaume est parti de Gastein vers 2 heures, arrivé ici à 5 h. fut acclamé vivement par la population; il est reçu à la gare par le gouverneur et les représentants des autorités; salué à l'Hôtel par l'Archiduc Luis Victor; le dîner eut lieu à 6 h. chez l'Empereur, l'Archiduc, le gouverneur, les dignitaires civils et militaires y assistaient.

Rome, idem.—Le roi de Grèce est arrivé à Brindisi et repart pour Vienne.

RESPONSABLE T. PAPAZIAN
Imprimerie H. N. Voimicoff & Cie. — Varna